

Dosarul nr.3ra-836/20

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – M. Gandrabur

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N. Budăi, A. Malii, A. Minciuna

ÎNCHEIERE

09 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinzătorul Individual „Codreanu Dimitrii”,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinzătorul Individual „Codreanu Dimitrii” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din data de 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel declarată de către Întreprinzătorul Individual „Codreanu Dimitrii”, s-a menținut hotărârea din data de 11 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 04 iulie 2019 Întreprinzătorul Individual „Codreanu Dimitrii” (în continuare ÎI „Codreanu Dimitrii”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, prin care a solicitat recunoașterea ilegalității refuzului de a examina dezacordul la actul de control fiscal din 28 februarie 2019, obligarea de a examina dezacordul nominalizat, anularea actului de control fiscal din 28 februarie 2019 și decizia nr. 327/421 din 27 martie 2019.

În motivarea cerințelor ÎI „Codreanu Dimitrii” a invocat că la 28 februarie 2019 de către angajații Serviciului Fiscal de Stat a fost întocmit actul de control fiscal nr. 1-824478, constatând încălcarea art.8, alin. (2), lit. f) și h) din Codul fiscal prin nepezentarea documentelor de proveniență la prima cerere a mărfii supuse comercializării și anume plasa pentru umbră, în cantitate de 3 rulouri și împiedicarea efectuării controlului de către contribuabil prin nepezentarea explicațiilor, documentelor necesare persoanelor cu funcții de administrare fiscală, care au apărut în timpul controlului.

ÎI „Codreanu Dimitrii” a menționat că actul de control fiscal a fost recepționat la data de 11 martie 2019, astfel la 21 martie 2019 a contestat actul de control, iar la 03 aprilie 2019 a primit răspunsul nr. 26/4-23-11-39 din 04 aprilie 2019, prin care organul fiscal a refuzat în examinarea dezacordului din motivul omiterii termenului de contestare.

La 03 aprilie 2019 a primit decizia nr. 327/421 din 27 martie 2019 emisă de Serviciul Fiscal de Stat, prin care i-a fost aplicată amendă pentru încălcările legislației fiscale în mărime de 6 000 lei, iar la data de 16 aprilie 2019 a contestat în prealabil decizia enunțată, solicitând anularea acesteia.

La 15 iunie 2019 a primit prin poștă decizia nr. 173 din 06 iunie 2019 prin care s-a respins contestația pe marginea deciziei din 27 martie 2019.

În opinia reclamantei, de către Serviciul Fiscal de Stat nu au fost luate în considerare obiecțiile sale pe marginea actului administrativ contestat, prin ce i-au fost încălcate drepturile privind examinarea echitabilă și eficientă a plângerii, i-a fost încălcat dreptul de proprietate, fiind încălcată și procedura administrativă.

În susținerea ilegalității actelor administrative contestate a indicat că nu corespund realității afirmațiile angajaților Serviciului Fiscal de Stat în legătură cu împotrivirea sa privind efectuarea controlului fiscal și că alte acțiuni ilegale nu a comis. La caz, eronat au fost aplicate prevederile art. 253, alin. (1) din Codul fiscal, ori marfa indicată în procesul-verbal nu se afla în circuitul comercial, dar se afla la păstrare temporară, iar Serviciul Fiscal de Stat a refuzat în examinarea obiecțiilor sale la actul de control fiscal și dovezilor anexate.

Prin hotărârea din data de 11 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Codreanu Dimitrii” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ. (f.d. 77,80-87)

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 24 februarie 2020, în termen, ÎI „Codreanu Dimitrii” a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată. (f.d. 84,97-99)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 24 iunie 2020 a respins cererea de apel declarată de către ÎI „Codreanu Dimitrii”, a menținut hotărârea din data de 11 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 129,130-133)

În susținerea soluțiilor sale instanțele de judecată au menționat că în urma controlului Serviciul Fiscal de Stat a constatat că ÎI „Codreanu Dimitrii” nu a respectat prevederile legale pertinente și nu a prezentat documentele de proveniență a mărfurilor supuse spre comercializare.

Astfel, prin prisma art. 253, alin. (1) din Codul fiscal, art.18, alin. (1) și (2), art. 21, alin. (1) din Legea cu privire la comerțul interior nr. 231 din 23 septembrie 2010, art. 17, alin. (1) din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, pct. 9 din Regulamentul cu privire la recepționarea mărfurilor conform cantității și calității în Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1068 din 20 octombrie 2000 instanțele de judecată au concluzionat că cererea de chemare în judecată înaintată de către ÎI „Codreanu Dimitrii” este neîntemeiată, ori contribuabilul nu a prezentat explicații, informații, precum și nu a prezentat la prima cerere persoanelor cu funcție de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală, a documentelor de proveniență a mărfurilor expuse spre comercializare și anume plasă pentru umbră (40 %, H-2, L-50) – 2 buc, plasă pentru umbră (40 %, H-3, L-50) – 1 buc, a căror valoare nu a fost posibilă de stabilit.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs ÎI „Codreanu Dimitrii”, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului ÎI „Codreanu Dimitrii” a indicat că instanțele de judecată au încălcat normele de drept material și procedural. La caz, ÎI „Codreanu Dimitrii” a furnizat organului fiscal toate informațiile, menționând că bunurile specificate în actul de control nu se aflau spre comercializare ci se depozitau pe un termen scurt.

Serviciul Fiscal de Stat nu avea dreptul să ceară documente în formă scrisă privind depozitarea mărfurilor specificate, deoarece legea nu obligă perfectarea raportului juridic în formă scrisă.

Instanțele de judecată nu au examinat obiecțiile la actul de control, care au fost depuse 21 martie 2019 în termenul de prescripție, astfel au încălcat dreptul la examinarea procesului în mod echitabil.

La 19 august 2020 Serviciul Fiscal de Stat a depus referință la recursul înaintat de către ÎI „Codreanu Dimitrii”, prin care a solicitat respingerea recursului, indicând că cererea de recurs este axată pe aceleași argumente, care deja au fost apreciate sub aspect temeinic și legal de instanțele de judecată.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 24 iunie 2020, fiind notificată ÎI „Codreanu Dimitrii” la 03 iulie 2020. (f.d. 135)

ÎI „Codreanu Dimitrii” în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat la 17 iulie 2020, în termen.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile

nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către ÎI „Codreanu Dimitrii” este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, înaintat de către Întreprinzătorul Individual „Codreanu Dimitrii”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca- Doneva

Victor Burduh

Maria Ghervas